

Utrikesdepartementet
103 33 Stockholm

**Regeringens skrivelse: Policyramverket för det svenska
utvecklingssamarbetet**

Diariernr UD2016/09273/IU

Vi tackar för möjligheten att komma med ett remissvar till regeringens skrivelse: policyramverket för det svenska utvecklingssamarbetet. Flertalet av oss organisationer som skriver under detta remissvar kommer likaså att skicka in enskilda remissvar samt stå bakom CONCORD Sveriges remissvar.

Vi vill samtidigt framföra vår uppskattning för att våra organisationer har fått möjlighet att delta i processen kring framtagandet av detta nya ramverk genom dialogmöten, eftersom det är viktigt att inkludera civilsamhället när förändringar genomförs i det svenska utvecklingssamarbetet.

Övergripande

Vi välkomnar den breda omvärldsanalysen vad gäller fattigdom, konflikt, demokrati, miljö och mänskliga rättigheter. Vi uppskattar att civilsamhällets roll och den negativa trenden med ett minskat utrymme för civilsamhället lyfts. Omvärldsanalysen ger en uppdaterad och erfarenhetsbaserad översikt på hållbar utveckling.

Vi välkomnar policyramverkets koppling till PGU, Agenda 2030 och övriga internationella överenskommelser som blir styrande för svensk utvecklingssamarbete. De två grundläggande perspektiven och de tre tematiska perspektiven som presenteras i policyramverket kommer kunna vara viktiga och centrala verktyg i utvecklingssamarbetet.

Ett starkt svenskt utvecklingssamarbete och långtgående nationella handlingsplaner för samstämmigt genomförande av Agenda 2030 är nödvändigt för att Sverige ska vara en relevant och trovärdig aktör för hållbar utveckling på den globala arenan. Svenskt civilsamhälle är viktigt i genomförandet av den nya utvecklingsagendan. Vi uppskattar att civilsamhället i flera avseenden synliggörs och betonas i policyramverket men anser inte att civilsamhällets roll återspeglas tillräckligt i de tematiska områdenas ”centrala utgångspunkter”. Civilsamhällets mervärde och roll behöver generellt förtydligas och förstärkas inom flera områden som vi presenterar nedan.

1. Inledning

Vi välkomnar regeringens fortsatta ambition för ett generöst och ambitiöst bistånd om enprocentsmålet. Vi föreslår att en skrivning läggs till om hur enprocentsmålet prioriteras och respekteras när finansiering tas från biståndet till andra politikområden. När resurser som ska främja långsiktig utveckling används för flyktmottagande urholkas biståndets möjlighet att nå resultat. I förlängningen innebär det att policyramverkets ambitioner blir svårare att nå. Vi ser gärna att policyramverket inkluderar urholkningen av biståndet i relation till de övergripande målen för global utveckling. (sida 1, stycke 4)

Policyramverket slår fast att en starkt folklig förankring genom ökat engagemang och delaktighet hos den svenska befolkningen är viktig. Vi saknar dock skrivningar om betydelsen av kommunikation, information och påverkansarbete i Sverige. Förståelsen hos svenska medborgare och beslutsfattare behövs för att få ökad kunskap och förstå mervärdet av svenskt utvecklingssamarbete. (sida 1, stycke 6)

Vi vill lyfta fram regeringens mångdimensionella syn på fattigdom som viktig, som bygger på en ojämn fördelning av resurser, makt, inflytande och respekt för mänskliga rättigheter samt möjligheter. Det breda fattigdoms- och rättighetsperspektivet tillsammans med de övriga tre perspektiven reflekteras i Agenda 2030. (sida 2, stycke 2)

2. Utvecklingsdagordningen i en föränderlig omvärld

Vi välkomnar policyramverkets tydliga avstamp i de nya internationella överenskommelserna. Vi anser att Agenda 2030 är väl integrerat genom hela skrivelsen, vilket visar agendans betydelse och bredd. Dock ser vi att AAAA som instrument inte är lika synligt i ramverket och kan förbättras.

Vi välkomnar skrivningen om Agenda 2030 och att "... det åligger alla världens stater att genomföra agendan...". De globala målen är universella, sammanlänkade och ömsesidigt beroende av varandra som vi föreslår förstärks genom att lägga till: "Agenda 2030 är universell och ska genomföras av aktörer inom civila samhället, privat sektor, akademi, myndigheter och kommuner från lokal till global nivå. Agenda 2030 tar sin utgångspunkt i de tre dimensionerna av hållbar utveckling, socialt, ekonomiskt och miljömässigt." (sida 3, stycke 1)

Vi välkomnar skrivningen om att "regeringen vill göra mer än vad som överenskommits globalt" men situationen för ett minskat utrymme för civila samhället bör vara en prioritet för Sveriges regering. Vi föreslår att lägga till "... samt arbetet att motverka det minskande utrymme för civila samhället." (sida 3, stycke 1)

Vi är positiva att regeringen i genomförandet av Agenda 2030 skriver i policyramverket att de har höga ambitioner och kommer att "ta ett stort ansvar och

inta en ledande roll i det internationella arbetet”. Vi föreslår att meningen ändras till ”Sveriges regering har höga nationella ambitioner men vill också ta ett stort ansvar och inta en *globalt* ledande roll i det internationella arbetet”, för att konkretisera regeringens åtaganden. (sida 2, rutan)

Vi välkomnar att skrivelsen svarar mot och relaterar till Politik för global utveckling, PGU. Det är värdefullt att behovet för analyser av utvecklingssamarbetet i förhållande till andra politikområden lyfts upp, men vi ser att det med fördel kan förtydligas hur detta ska göras i praktiken. (sida 3, stycke 5)

Vi instämmer i att svenskt utvecklingssamarbete ska utgöra ett viktigt stöd för utvecklingsländer som har begränsad tillgång till annan finansiering i genomförandet av utvecklingsagendan. Handel och privata investeringar ska dock vara hållbara. Vi föreslår att lägga till skrivningen: ”Handel och privata investeringar ska omfattas av principer om utvecklingseffektivitet, respekt för mänskliga rättigheter, ansvarsutkrävande och transparens.” (sida 3, stycke 5)

I skrivelsen finns flera referenser om människor som lever i fattigdom. Majoriteten av de som lever i fattigdom – under 1,90 USD/dag – lever i medelinkomstländer. Vi anser det viktigt att inte glömma detta perspektiv. Strategiska insatser kan vara minst lika viktiga i ett medelinkomstland. (sida 3, stycke 5)

Framtida möjligheter och utmaningar i en omvärld i förändring

Vi välkomnar den övergripande omvärldsanalysen som omfattar möjligheter och utmaningar i en omvärld i förändring vad gäller fattigdomsuttryck som handlar om den ojämlika fördelningen av resurser. (sida 4, stycke 6)

Vi önskar framhålla att begreppet ”fattiga människor” bör ersättas med ”människor som lever i fattigdom” i hela policyramverket. (sida 4, stycke 6)

Vi tycker att beskrivningen om den oroväckande utvecklingen vad gäller ett minskat utrymme för det civila samhället världen över är bra. Stycket behöver förstärkas genom att lägga till ”Det är snart 70 år sedan FNs deklaration om mänskliga rättigheter antogs, men trots det fanns under 2015 allvarliga hot mot civila samhället i 109 länder”.¹ och även ”Inom svenskt utvecklingssamarbete ska arbetet för att vända utvecklingen mot det civila samhällets minskade utrymme prioriteras och främjas i regeringens ledande roll i genomförandet av Agenda 2030.” (sida 5, stycke 4)

Vi önskar att civila samhällets roll i att arbeta med ansvarsutkrävande gentemot stater och offentliga institutioner tydligare. Vi föreslår att ”Civila samhället har en roll i att bevaka och utkräva ansvar gentemot stater och offentliga institutioner för att säkerställa medborgarnas grundläggande rättigheter på lång sikt. Civilsamhällesorganisationer kan också medverka till att stärka kunskap och

¹ ”Civil Society Watch Report” CIVICUS. Juni 2016. http://www.civicus.org/images/CSW_Report.pdf

kapacitet hos skyldighetsbärare/institutioner om deras ansvar i relation till rättighetsbärarna/medborgarna.” läggs till efter ”Kapaciteten är begränsad vad gäller att garantera medborgarnas grundläggande rättigheter...”. (sida 6, stycke 3)

3. Perspektiv i det svenska utvecklingssamarbetet

Vi välkomnar att policyramverket baseras på ett rättighetsperspektiv, människor som lever i fattigdom och deras perspektiv på utveckling och synen på att människor som lever i fattigdom är rättighetsbärare. Vi välkomnar även satsningen på de tre perspektiven som ska appliceras på det svenska utvecklingssamarbetet; konfliktförebyggande, jämställdhet och miljö och klimat. Vi anser att de två grundläggande perspektiven och de tre tematiska perspektiven är centrala verktyg för att integrera de ekonomiska, sociala och miljömässiga aspekter som återfinns inom Agenda 2030. Vi ser det även som positivt att jämställdhet inom utvecklingsarbetet fortsatt är prioriterat. (sida 8-10, stycke 1-8)

4. Utvecklingssamarbetets tematiska inriktning

Vi välkomnar valda tematiska inriktningar och förstår utmaningen med att välja ut områden, men understryker att policyramverket ska ta hänsyn till samtliga 17 mål inom Agenda 2030. Sveriges regering och svenskt utvecklingssamarbetet bör, likt de prioriteringar som fanns inför den nya utvecklingsagendan, driva motvindsfrågor som ska återspeglas i ramverket.

Vi föreslår att ”Centrala utgångspunkter” vid varje tematiskt område i skrivelsen ersätts med ”Centrala riktlinjer” eftersom detta är en bättre beskrivning av vad som avses. (sida 11, rutan)

Vi välkomnar att de tematiska områdena har ett holistiskt arbetssätt inom utvecklingssamarbetet men önskar att detta beskrivs tydligare. (sida 11, stycke 3)

Vi välkomnar stycket om att Sverige i många länder har ”... en unik ställning som möjliggör samarbeten även inom känsliga områden...” men önskar lägga till ”Det långvariga och långsiktiga svenska engagemanget *som även har funnits hos det svenska civilsamhället* i frågorna har i många länder gett Sverige en betydande trovärdighet bland många aktörer.” samt ”Ett aktivt och levande civilsamhälle är ofta verksamt i kontexter och områden som andra delar av utvecklingssamarbetet inte når.” efter meningen ”Utmaningarna för arbetet med att främja demokrati och respekt för mänskliga rättigheter har samtidigt blivit större i många länder. Det krympande utrymmet för civilsamhället är en del i denna utveckling.” (sida 11, stycke 4)

Vi önskar att det tydliggörs vilka de *nya givarna* är och vad det innebär för svenskt utvecklingssamarbete. (sida 11, stycke 4)

Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer

Vi välkomnar skrivelsens stycke om mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och det minskade utrymmet för civilsamhället. Det är viktigt att ett brett perspektiv på aktörer inkluderas i de centrala utgångspunkterna.

I de centrala utgångspunkterna önskar vi ändra skrivningen till: ”Sverige ska arbeta för att motverka det krympande utrymmet för civilsamhället, både på kort sikt och på lång sikt. Regeringen ska främja demokratiutveckling och mänskliga rättigheter genom särskilda satsningar på att stärka medborgerliga och politiska rättigheter. Människors möjligheter att utöva demokratiskt inflytande och driva sina intressen genom att organisera sig lokalt, nationellt, regionalt eller internationellt ska stödjas. Särskilt stöd ska ges till människorättsförsvarare.” (sida 12, rutan)

I stycket om ”Välfungerande, oberoende, effektiva, rättssäkra och transparenta institutioner” föreslår vi att civilsamhällets roll för att säkra välfungerande institutioner inkluderas och lägga till ”Stöd till uppbyggnad av demokratiska styrelseskick är en central del av det svenska utvecklingssamarbetet, och grundar sig på en övertygelse om att demokrati skapar bäst förutsättningar för att människor som lever i fattigdom ska kunna förbättra sina levnadsvillkor och försvara sina mänskliga rättigheter.” (sida 13, stycke 2)

I stycket om ”Korruption” föreslår vi lägga till ”Genom att arbeta med demokratiskt deltagande, transparens och ansvarsutkrävande spelar civilsamhället en viktig roll i att förhindra korruption” alternativt ”Det är också angeläget att stärka aktörer inom civilsamhället eller visseblåsare som kan ha en nyckelroll i arbetet mot korruption. (sida 13, stycke 3)

I stycket om ”Det civila samhällets aktörer” som beskriver inriktningen till att motverka ett krympande utrymme för civilsamhället saknar vi det långsiktiga perspektivet för att stödja människors möjlighet att organisera sig för att förändra och förbättra sina levnadsvillkor. Vi föreslår lägga till skrivningen: ”Ett långsiktigt perspektiv i att stödja människors möjlighet till organisering är viktigt eftersom ett starkt civilsamhälle bidrar till att makt och inflytande omfördelas mellan rättighetsbärare och skyldighetsbärare. Detta främjar en demokratisk kultur.” (sida 14, stycke 1)

Global jämställdhet

Vi välkomnar skrivelsens kapitel om global jämställdhet som tydligt utgår från ett rättighetsperspektiv. Vi välkomnar flickors och kvinnors aktörskap, pojkar och mäns roll och ansvar, jämställdhetsanalyser och att Sverige aktivt ska använda ett jämställdhetsperspektiv i Agenda 2030. Vi saknar dock skrivningar om civila samhället som aktör i arbetet med global jämställdhet. (sida 15, rutan)

Vi önskar att det tydliggörs vilka ”andra internationella konventioner om de mänskliga rättigheterna och andra folkrättsligt bindande åtaganden” som skrivelsen syftar till (sida 15, rutan)

Vi föreslår att lägga till ” – Sverige ska genom att inkludera aktörer från civila samhället, privat sektor, akademi och myndigheter arbeta brett med att motverka diskriminering, och aktivt utmana könsmaktsordning och stereotypa könsnormer.” (sida 15, rutan)

Miljö- och klimatomässigt hållbar utveckling och nyttjande av naturresurser

Vi välkomnar att många skrivningar kring miljö och klimat utgår från ett jämställdhets- och rättighetsperspektiv. Dock skulle den roll som många lokalsamhällen och urfolk spelar för en hållbar förvaltning av naturresurser och ekosystem genomgående behöva förstärkas, och den flyktiga referensen till vikten av att angripa bakomliggande orsaker till utarmningen utvecklas. Vi är även positiva till att Sverige ska stödja utvecklingsländers arbete med klimat- och miljö samt deras åtaganden av internationella miljö- och klimatkonventioner. (sida 17-18, rutan)

I de centrala utgångspunkterna saknar vi skrivningar som befäster civila samhällets roll och erfarenhet av ett rättighetsbaserat miljö- och klimatarbete. Vi föreslår därför att dela upp en skrivning till de två följande skrivningarna: ” – Sverige ska verka för att stärka kvinnors deltagande i beslutsprocesser för miljö- och klimatrelaterade frågor.” samt ”- Sverige ska verka för att stärka civilsamhällesorganisationers och lokala aktörers möjligheter att skapa ökad medvetenhet, deltagande, insyn och ansvarsutkrävande. (sida 17-18, rutan)

Fredliga och inkluderande samhällen

Vi välkomnar skrivningar om fredliga och inkluderande samhällen. Vi välkomnar även referensen till jämställdhet och stärkandet av kvinnors och flickors egenmakt. Vi ser också ett behov av att starkare inkludera funktionshinderperspektivet i jämlikhetsarbetet i linje med principen om ”leave no one behind”. (sida 21, rutan)

Vi saknar referenser till det minskade handlingsutrymmet för civila samhället. Även civila samhällets roll för att bidra till försoning och återuppbyggnad i konflikt- eller postkonfliktländer saknas. (sida 21, rutan)

I de centrala utgångspunkterna föreslår vi att Agenda 2030 med mål 5 och 16 skrivs in som riktlinjer samt tydliga referenser till utvecklingen av ett minskat utrymme för civila samhället. Civilsamhället är en utvecklingsaktör och ett fungerande civilsamhälle förebygger konflikter. Universalitet är vitalt för att lyckas med mål 16. Vi föreslår därför lägga till: ”Sverige ska aktivt arbeta för att motverka utvecklingen mot ett minskande demokratiskt handlingsutrymme för civilsamhället och främja ett levande civilsamhälle.” (sida 21, rutan)

Inkluderande ekonomisk utveckling

Vi välkomnar kapitlets generella skrivningar om att svenskt utvecklingssamarbete bland annat ska stärka utvecklingsländers kapaciteter, verka för anständiga arbetsvillkor och arbetsrelaterade rättigheter.

I de centrala utgångspunkterna föreslår vi skrivningar om civila samhällets roll i att stödja rätten till organisering och utkräva ansvar läggs till som saknas. (sida 24, rutan)

Internationell handel och hållbara investeringar

Vi välkomnar skrivningar om att det svenska utvecklingssamarbetet ska stödja ansvarsfulla och hållbara investeringar. (sida 26, rutan)

I de centrala utgångspunkterna saknas skrivningar om civila samhället som aktör för ansvarsutkrävande och kunskapsspridning som bör läggas till. Vi föreslår även att lägga till en skrivning för att tydliggöra ansvarsutkrävande för privata sektorn: ”Samma mål och principer som för övrigt utvecklingssamarbete ska gälla för den privata sektorn, inklusive principerna för utvecklingseffektivitet.” (sidan 26, rutan)

Migration och utveckling

Vi välkomnar valet av migration och utveckling som ett område för att belysa migrationens positiva utvecklingseffekter. Vi vill dock understryka att kapitlet för migration och utveckling saknar flera viktiga delar som övriga policyramverket har, exempelvis en problematiserande analys. (sida 29, rutan)

Vi föreslår att ett helt nytt stycke som beskriver olika orsakssamband kopplade till migration, exempelvis konflikt eller brist på försörjning läggs till i kapitlet. Även att referenser till Agenda 2030 och AAAA inkluderas. (sida 30)

Vi ser positivt på att betydelsen av både sociala och ekonomiska remitteringar finns med i skrivelsen. Det är bra att diasporagrupper i Sverige och i världen uppfattas som utvecklingsagenter men vi önskar att kapitlet har tydligare beskrivningar om migranter, diasporagrupper och migration. (sida 30, stycke 4)

Jämlik hälsa

Vi ser positivt på att jämlik hälsa får ett eget tematiskt område i policyramverket. Vi välkomnar att SRHR lyfts fram i kapitlet både i problembeskrivningen och i de centrala utgångspunkterna, men vill även att Sveriges roll för SRHR inom utvecklingssamarbetet tydliggörs. Det är viktigt att Sverige driver motvindsfrågor och att det återspeglas i det svenska utvecklingssamarbetet. Mot bakgrund av att Sverige har ett så tydligt mervärde inom SRHR, föreslår vi att det fortsatt kommer vara en huvudprioritering för området jämlik hälsa. Såsom området beskrivs idag lyfts många frågor fram och ingen tydlig markering görs för SRHR:s särskilda roll. Vi föreslår att Sveriges mervärde inom SRHR och att civilsamhällets erfarenhet av att arbeta med dessa frågor utifrån ett rättighetsperspektiv lyfts upp. (sida 32, rutan)

Utbildning och forskning

Vi välkomnar skrivningar om utbildning och forskning för att garantera kunskaper och färdigheter som krävs för en hållbar utveckling. Vi anser att utbildning, forskning och folkbildning är viktiga komponenter för att genomföra Agenda 2030. (sida 35, rutan)

I de centrala utgångspunkterna saknas referenser till Agenda 2030 och AAAA som bör läggas till för att säkerställa livslångt lärande och delaktighet i samhället. Vi föreslår även lägga till en skrivning om det civila samhället som aktör för ansvarsutkrävande och kunskapsspridning samt ”Folkbildning är ett viktigt verktyg och metod för både medborgare och civilsamhällen för att möjliggöra samhällsförändring eller utveckla samhällets demokratiska infrastruktur.” (sida 35, rutan)

6. Centrala principer och utgångspunkter i svenskt utvecklingssamarbete

Vi välkomnar att svenskt utvecklingssamarbete följer och lyfter de vedertagna principerna om utvecklingseffektivitet och hållbart utvecklingssamarbete. Vi saknar dock skrivningar om bl.a. uppföljning av principerna. Vi välkomnar att den breda synen ägarskap som utöver stater även inkluderar civilsamhället. Skrivningarna om biståndets anpassning till samarbetsländernas strategier och system bör dock ändras till samarbetspartnernas, då det stöd som utgår till civilsamhällets organisationer måste utgå från deras egna förutsättningar – inte från staternas. (sida 40 och framåt)

Vi ser positivt på att ”Fattiga människors perspektiv och rättighetsperspektivet är viktiga utgångspunkter också vid val av geografisk inriktning”. Även att ökade inkomstklifftar inom medelinkomstländer och fattigdomsproblematiken som finns i mottagarländer adresseras i skrivelsen. (sida 40, stycke 4)

Vi saknar civilsamhällets roll och erfarenhet i stycket om att människor som lever i fattigdom endast nås genom multilaterala organisationer. Vi föreslår därför en ändring i meningen ”FN, de multilaterala utvecklingsbankerna *och det civila samhället* fungerar som krafter för normbildning och internationell rätt, policyformulering- och rådgivning, krishantering, fredsfrämjande och fredsbyggande.” och att lägga till: ”Civilsamhällesorganisationer har ofta både goda förutsättningar och lång erfarenhet av rättighetsbaserat arbete och fattigdomsminskning i medelinkomstländer.” (sida 41, stycke 1)

Vi välkomnar att ramverket inkluderar fokus på de fattigaste och att utvecklingssamarbetet regelbundet ser över var det gör mest nytta. För att ägarskap och prioritet ska lyftas föreslår vi lägga till: ”Långsiktighet, länders nationella ägarskap samt egna prioriteringar är viktiga delar i ett hållbart förändringsarbete som minimerar risken för ett givarstyrt bistånd.” (sida 41, stycke 1)

Vi föreslår även att meningen ”Sverige kan ändå genom biståndet...” ändras till ”Sverige kan ändå genom biståndet, dels genom multilaterala organisationer, dels genom civilsamhällesorganisationer, spela en viktig roll för att påverka eller påskynda en policyförändring och bygga kapacitet till stöd för detta.” (sida 40-41, stycke 1).

Civila samhället är en viktig del av det svenska utvecklingssamarbetet. Civila samhällets olika roller för en hållbar utveckling beskrivs i policyramverket. Vi är positiva till att dessa roller synliggörs och framhålls, men önskar att bredden av civila samhället beskrivs ytterligare. (sida 45, stycke 4)

I skrivelsen står det att ”Utöver traditionella civilsamhällesorganisationer som redan idag spelar en viktig roll för utveckling har även nya aktörer potential att spela en större roll inom utvecklingssamarbetet.” Vi önskar ett förtydligande om vilka de nya aktörerna är och på vilket sätt dessa kommer att spela en större roll i utvecklingssamarbetet. Vi önskar också att ordvalet för ”traditionella organisationer” ersätts med ”etablerade organisationer inom svenskt utvecklingssamarbete”. Variationen och mångfalden inom civila samhället är stor och bredd och mångfald inom civila samhället ska framhållas. (sida 45, stycke 4)

Vi välkomnar skrivningen om att stöd till och genom det *civila samhället* är en viktig del av det svenska utvecklingssamarbetet. (sida 45, stycke 4)

I skrivelsen anges att regeringen kommer att ”driva på” EU i sitt externa arbete (sida 3, stycke 4) och att EU är den utrikespolitiska arena och plattform som Sverige främst kommer att verka i (sida 41, stycke 4). Vi föreslår att de gemensamma överenskommelser för utvecklingssamarbete som beslutats om inom EU skrivs in i policyramverket, såsom de två ramverken för EUs utvecklingssamarbete och EUs samstämmighetspolitik. Sverige ska ha en stark röst och våga stå upp för en solidarisk och generös politik för utvecklingssamarbete. Vi föreslår därför att lägga till: ”Sverige ska därför bidra till att stärka EU som en konstruktiv och solidarisk aktör på det utvecklingspolitiska området *och driva svenska prioriterade motvindsfrågor.*” (sida 41, stycke 4)

I stycket om utvecklingseffektivitet och ägarskap vill vi uppmärksamma att principen om obundet bistånd är viktig, men att formuleringen ”En vägledande princip är därför att det svenska utvecklingssamarbetet i huvudsak ska utgöras av obundet gåvobistånd, både inom det multilaterala och bilaterala biståndet.” kan syfta på en välgörenhet/givare-mottagare förhållande som inte är i linje med principerna om partnerskap. (sida 44, stycke 2)

Näringsliv och privata sektorn är aktörer för utveckling. Det är viktigt att policyramverket säkerställer att bärande principer och perspektiv upprätthålls i samarbeten med privat sektor inom utvecklingssamarbetet. Kontroll, transparens och ansvarsutkrävande måste garanteras även för näringslivsaktörer. Näringslivet omfattar båda arbetsmarknadens parter vilket genomgående behöver reflekteras i policyramverket och med utgångspunkt i det internationella ramverk som stadgas genom ILOs kärnkonventioner och Decent Work-Agendan. Innovativa former för hållbar utveckling är också nödvändig men civila samhället har beprövade metoder genom ett långt och fungerande utvecklingssamarbete som bör lyftas fram tydligare i skrivelsen. (sida 46, stycke 3)

Avslutningsvis

I skrivelsen är det otydligt hur den feministiska utrikespolitiken och dess handlingsplan förhåller sig till policyramverket och svenskt utvecklingssamarbete samt var den står inom styrmodellen. (sida 49, bilaga 1)

Stilistik, begrepp och upprepningar bör ses över i hela skrivelsen för att skapa samstämmighet och tydlighet.

Gabi Björnsson, generalsekreterare, Afrikagrupperna

Lisa Sjöblom, generalsekreterare, Forum Syd

Ann Svensén, generalsekreterare, Individuell Människohjälp

Lena Ag, generalsekreterare, Kvinna till Kvinna

Tiina Nummi Södergren, generalsekreterare, MyRight

Victor Åström, chef global samordning, Naturskyddsföreningen

Jens Orback, generalsekreterare, Olof Palme International Centre

Niclas Lindgren, direktor, PMU Interlife

Maria Andersson, generalsekreterare, RFSU

Anna-Karin Johansson, generalsekreterare, Svenska Afghanistankommitten

Aleksander Gabelic, ordförande, Svenska FN-förbundet

Anders Malmstigen, generalsekreterare, Svenska missionsrådet

Kristina Henschen, kanslichef, Union to Union

Anneli Rogeman, VD, We Effect

Håkan Wirtén, generalsekreterare, WWF